

Sundhedsministeriet

Enhed: BESS
Sagsbeh.: DEPRJKO
Koordineret med: NÆRSOM
Sagsnr.: 2109811
Dok. nr.: 1788960
Dato: 15-06-2021

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

[Torsdag den 24. juni, Christiansborg, lokale 2-011]

Samrådstale – samrådsspørgsmål CW

Ministeren bedes begrunde, hvorfor de danske sundhedsmyndigheder bruger skatte kroner på foldere udarbejdet i samarbejde med en række imamer og moskéer, der henviser til Koranen som argument for, hvorfor muslimer bør lade sig vaccinere mod Coronavirus?

Jeg vil i talen først redegøre for Sundhedsstyrelsens præcise bevæggrunde for den nævnte pjece og herpå min egen holdning til pjecen.

Lad mig begynde med at sige, at vacciner er det vigtigste våben i kampen mod Covid-19 epidemien. Det er sundhedsmyndighedernes anbefaling, at en så høj andel af befolkningen som muligt lader sig vaccinere – både for at sikre den enkelte, men også for at bryde smittekæder og i sidste ende føre virus ind i en blindgyde gennem flokimmunitet.

[Sundhedsstyrelsens informationsindsats generelt]

Sundhedsstyrelsen oplyser, at de løbende har haft fokus på at kommunikere bredt om vaccination mod Covid-19. Det gælder både til befolkningen generelt, men også i forhold til specifikke målgrupper, fx ældre, unge, udsatte borgere samt altså også borgere med minoritetsbaggrund.

Uanset målgruppe har hensigten været at give borgerne den rette information, så de på et oplyst grundlag kunne beslutte, om de ønsker at tage imod tilbuddet om vaccination. I Danmark er vaccination frivillig, men ser i tilslutning i visse målgrupper, der nærmer sig 95%.

[Informationsindsatsen over for etniske grupper]

Sundhedsstyrelsen har også kommunikeret direkte til borgere med etnisk minoritetsbaggrund.

Sundhedsstyrelsen har således løbende oversat borgerrettet informationsmateriale, ligesom der har været et tæt samarbejde med civilsamfund og kommuner for at sikre, at informationen også er nået helt ud til rette målgrupper.

Det har i den forbindelse været Sundhedsstyrelsens erfaring, at nogle borgere med etnisk minoritetsbaggrund har haft brug for supplerende oplysninger. Nogle borgere med minoritetsbaggrund benytter sig af andre informationskanaler end de gængse danske kanaler, ligesom sprogudfordringer kan medføre, at de ikke forstår eller ikke modtager informationer fra myndighederne.

Det gør dem i sagens natur sårbare over for misinformation, og vaccinerne har i den forbindelse været genstand for bekymringer og mytedannelser.

Blandt nogle borgere med muslimsk tro har der ligeledes været religiøse overvejelser i forbindelse med at lade sig vaccinere.

Som følge heraf har Sundhedsstyrelsen indgået et samarbejde med en række dansk-muslimske organisationer med det formål at skabe en autoritativ platform, der kan være med til at oplyse om fordele – og ulemper – samt en egentlig anbefaling om at lade sig vaccinere. Det er det gennemgående indhold i alt Sundhedsstyrelsens materiale til alle såvel den brede befolkning som til alle målgrupper med særligt fokus.

Det vil sige, at alle sundhedsfaglige fordele og ulemper fremgår af pjecen, og man har så i det konkrete tilfælde tilføjet et afsnit med spørgsmål og svar, der er tilvejebragt i dialog med de dansk-muslimske organisationer.

Pjecen oplyser om en række sundhedsfaglige spørgsmål, ligesom de dansk-muslimske organisationer har identificeret og svaret på en række etiske og religiøse spørgsmål, der kan fylde for borgere med muslimsk baggrund.

Sundhedsstyrelsen oplyser, at de alene har bidraget med sundhedsfaglig viden i svarene på disse spørgsmål.

Tilsvarende er det vigtigt at understrege, at de dansk-muslimske organisationer ikke har haft redigeringsret på det sundhedsfaglige indhold. Der har heller ikke været stillet krav om modydelse for at være medunderskrivere.

I pjecen kører således ”to spor”: Det ene handler om det rent sundhedsfaglige, og det andet handler om eventuelle etiske og religiøse overvejelser.

Dette er nu samlet i én pjece, som har både Sundhedsstyrelsen og en række dansk-muslimske organisationer som medunderskrivere. Sundhedsstyrelsen oplyser, at ingen af medunderskriverne af pjecen har haft indflydelse på hinandens skriv.

Sundhedsstyrelsens anbefalinger i pjecen afspejler på den måde udelukkende videnskabelig evidensbaseret forskning, som i øvrigt også vil være at finde i Sundhedsstyrelsens øvrige informationsmateriale om vaccination mod Covid-19.

Det er samlet Sundhedsstyrelsens vurdering, at samarbejdet med de dansk-muslimske organisationer kan medvirke til, at information når ud til borgere, som myndighederne ellers ikke havde nået på almindelig vis.

Det kan således i sidste ende bidrage til en højere vaccinationstilslutning end ellers, hvilket ubetinget vurderes positivt.

[Regeringens holdning]

Jeg har noteret mig Sundhedsstyrelsens bidrag, som jeg netop har læst op. Det er dog min holdning, at vores myndigheders faglighed – i dette tilfælde sundhedsfaglighed – ikke skal anvende religiøse argumenter som led i deres informationsmateriale.

Hvis der findes folk, der føler, at en vaccination kolliderer med deres religiøse overbevisning, så må den enkelte selv at søge information og håndtere dette. Vores myndigheder skal ikke bevæge sig ned af den vej.

Lad mig sige det helt klart: Vi skal ikke på nogen måde lade os diktere af sådanne religiøse hensyn.

Det mener jeg heller ikke, der er sket her, men alene dét, at vi sidder her i dag, og at man har udarbejdet en fælles pjece - trods hensigten om at dele den op - så kan der opstå tvivl om sammenblanding, og den tvivl skal ikke have nogen grobund.

Religiøse hensyn, sundhedsfaglige ubegrundede myter, overtro mv. er ikke det, vi arbejder efter. Sundhedsmyndighederne arbejder udelukkende med sundhedsfaglighed – ikke efter religiøse skrifter.

Jeg har forståelse for, at sundhedsmyndighederne jævnligt rækker ud til interessenter fra civilsamfundet for sparring, formidling og rådgivning.

Men jeg mener ikke, at vi skal blande religion og sundhedsfaglighed. Der må *ikke* kunne skabes tvivl, om den videnskabelige evidensbaserede tilgang, som vores myndigheder anbefaler ud fra.

Står man med en publikation fra vores sundhedsmyndigheder, så er det sundhedsfaglighed, man har mellem hænderne - ikke religion. Ønsker man religiøse argumenter, så må man selv finde dem andre steder end hos vores sundhedsmyndigheder.

Det er åbenlyst, at der i visse områder er udfordringer med at få folk til at lade sig vaccinere. Ifølge tal SSI pr. 23. juni fremgår det, at der fx i Gellerup sogn har 39% (2.073 personer) af de inviterede til vaccination endnu ikke booket tid. I Tingbjerg sogn er det 41% (1.549 personer) og i Vollsmose sogn er det 33% (1.794 personer). Dette ligger markant over tilslutningen generelt. Der er tale om områder med en høj andel af beboere med anden etnisk herkomst.

Så der er et reelt problem i forhold til vaccinationstilslutning. Og det er den problemstilling, vores sundhedsmyndighederne har søgt at adressere.

Men uanset problemets omfang eller karakter, så skal religiøse argumenter og sundhedsfaglighed ikke blandes sammen.

Sundhedsstyrelsen har i dette konkrete tilfælde forsøgt at holde sundhedsfaglighed og religion adskilt, men dét at vi sidder her i dag og har denne drøftelse vidner om, at de ikke har ramt den snorlige.

Sundhedsstyrelsens arbejde slutter ikke her, og indsatsen i første bølge af vaccinationsudrulningen er utrolig vigtig, da vi formentligt skal revaccinere senere. Det er vigtigt, at vi ikke kommer ud på en glidebane. Det konkrete tilfælde har ikke været hensigtsmæssig, idet der kunne ske en sammenblanding mellem sundhedsfaglighed og religion - trods man har forsøgt at holde det afskilt.

Tak for ordet.